

การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไทย

อ.อุษณีย์ ยุชยะทัต
โรงเรียนชินอรสวิทยาลัย

ลักษณะเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีลักษณะ

1. เป็นเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเอง
2. เป็นระบบผูกขาดโดยพระคลังสินค้า
3. ขึ้นอยู่กับการเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่

เศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเองคือผลิตขึ้นกินใช้ในท้องถิ่น ไม่มีการซื้อวัตถุดิบมาผลิตสินค้าแล้วส่งไปขาย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

อาชีพหลักของคนสมัยสุโขทัย ได้แก่ เกษตรกรรม หัตถกรรม การค้าขาย การทำการเกษตรกรรม รู้จักการชลประทาน การหัตถกรรมทำเครื่องปั้นดินเผาที่เรียกว่า สังคโลก มีลักษณะเป็นการค้าเสรี ไม่มีการผูกขาด มีการค้ากับจีน การค้าภายในประเทศเป็นระบบแลกเปลี่ยนสินค้าโดยตรง มีเงินตราใช้แล้ว แต่ไม่แพร่หลาย

เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

พื้นฐานเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับการเกษตร และการค้าทั้งภายในและการค้าภายนอกกับต่างประเทศ เป็นการค้าแบบผูกขาด โดยพระคลังสินค้า

พระคลังสินค้า คือหน่วยงานของรัฐบาลที่ทำหน้าที่ผูกขาดการค้า ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ตั้งขึ้นสมัยพระเจ้าปราสาททอง ขกเลิกสมัยรัชกาลที่ 4 เพราะผลของสัญญาบาวริง

รายได้หลักของอยุธยา มาจากพระคลังสินค้าและภาษีอากร ภาษีอากร 4 ชนิด คือ

1. จังกอบ หมายถึง ภาษีที่เก็บชักส่วนจากสินค้าที่บรรทุกยานพาหนะมาขาย มักเก็บสับหีบหนึ่ง คือสินค้าสับส่วน เก็บภาษีหนึ่งส่วน
2. อากร หมายถึง ภาษีที่เก็บชักส่วนจากผลผลิตที่ราษฎรทำได้ เช่น อากรค่านา อากรตลาด
3. ส่วย คือ เงินหรือสิ่งของที่ราษฎรส่งมาแทนการเข้าเฝ้ารับราชการ

4. **อุษา** คือ ค่าธรรมเนียมที่เก็บจากการที่รัฐให้บริการกับประชาชน รวมทั้งเงินค่าปรับต่างๆ

เศรษฐกิจสมัยธนบุรี

โครงสร้างทางเศรษฐกิจเหมือนสมัยอยุธยา แต่เนื่องจากภัยสงคราม ทำให้เศรษฐกิจทรุดโทรม พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงแก้ไขโดยสละราชทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค แจกจ่ายราษฎร และให้ขุนนางเกณฑ์ไพร่ทำนาปีละ 2 ครั้ง เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว

เศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

- รายได้มาจาก ภาษีอากร เงินผูกปี ระบบเจ้าภาษีนาयर
- มีการทำสัญญากับอังกฤษ ฉบับแรกคือสัญญาเบอร์นี พ.ศ.2369 ในสมัยรัชกาลที่ 3
- ภาษีอากรเก็บเหมือนอยุธยา มีการเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้น และเก็บเป็นเงินแทนสิ่งของ สมัยรัชกาลที่ 3 มีการเก็บภาษีอากรเพิ่ม 38 ชนิด

เงินผูกปีซื้อมือเงิน คือ เงินที่เก็บจากชาวจีนแทนการเกณฑ์แรงงาน เป็นรายปี เริ่มเก็บสมัยรัชกาลที่ 2 ยกเลิกสมัยรัชกาลที่ 5

ระบบเจ้าภาษีนาयर หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่ให้เอกชนประมูลรับเหมาการทำกิจการต่างๆ ไปจากรัฐแล้วเสียภาษีให้รัฐบาลเป็นปี ส่วนใหญ่ผูกขาดโดยชาวจีน ตั้งขึ้นสมัยรัชกาลที่ 3 ยกเลิกสมัยรัชกาลที่ 5 มีทั้งข้อดีและข้อเสีย

ข้อดี คือ รัฐมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและแน่นอน

ข้อเสีย คือ ประชาชนซื้อของแพง

ข้อทดสอบ

1. ข้อใดมิใช่ผลที่เกิดจากการมีระบบเจ้าภาษีนาयर

1. ชนชั้นสูงของไทยเป็นนายทุนรุ่นแรกอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ชาวจีนมีโอกาสเป็นนายทุนรุ่นแรกในสังคมไทย
3. รัฐบาลลดภาระการจัดเก็บภาษี
4. รัฐบาลควบคุมการจัดเก็บภาษีได้ไม่ทั่วถึง

2. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของชาวจีนต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
 1. การผลิตสินค้าเกษตรกรรมประเภทใหม่ เช่น น้ำตาลทราย
 2. การเข้าประมูลเป็นเจ้าภีนาขายอากร
 3. การเป็นพ่อค้าคนกลางกระจายอยู่ทั่วประเทศ
 4. การตั้งชุมชนค้าขายเฉพาะบริเวณเมืองท่าชายฝั่ง
3. วัตถุประสงค์สำคัญที่สุดของการจัดให้มีระบบเจ้าภีนาขายอากรในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว คือข้อใด
 1. เพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
 2. เพื่อแทนที่ภีนาประเภทจังกอบ
 3. เพื่อเก็บภีนาในรูปเงินตราแทนสิ่งของ
 4. เพื่อเอากลับมาเก็บภีนาแทนเจ้าหน้าที
4. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของระบบพระคลังสินค้า
 1. การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาประมูลภีนา
 2. ราษฎรกับพ่อค้าไม่สามารถติดต่อค้าขายกันได้โดยตรง
 3. การผูกขาดทางเศรษฐกิจโดยรัฐ
 4. การยินยอมให้ไพร่นำผลผลิตส่วนเกินที่รัฐไม่ต้องการออกขายได้
5. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของระบบเจ้าภีนาขายอากร
 1. การเปิดโอกาสให้เอกชนประมูลจัดเก็บภีนา
 2. การผูกขาดการจัดเก็บภีนาโดยรัฐ
 3. การจัดเก็บภีนาจากการชักส่วนผลผลิตที่ราษฎรทำได้
 4. การจัดเก็บภีนาเป็นเงินแทนสิ่งของ
6. การผูกขาดการค้าของพระคลังสินค้าหมดสิ้นไปเพราะเหตุใด
 1. ผลของสัญญาบาวริง
 2. ผลของการเปิดประเทศกับตะวันตก
 3. ทำการค้าขาดทุนเกินกว่าที่จะดำเนินงานต่อไป
 4. การขยายตัวของเงินตราแพร่หลายขึ้น
7. เงินผูกปีซื้อมือเงิน ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีการจัดเก็บแบบใด
 1. เงินค่าธรรมเนียมที่เก็บจากชาวจีนเป็นรายปี
 2. เงินค่าธรรมเนียมที่เก็บจากไพร่ส่วยเป็นรายปี
 3. เงินค่าธรรมเนียมที่เก็บจากเจ้าภีนาขายอากร
 4. เงินค่าธรรมเนียมที่เก็บจากการจำหน่ายสินค้าต้องห้าม

8. ลักษณะการค้าในสมัยสุโขทัยเป็นอย่างไร
 1. เป็นการค้าเสรี
 2. เป็นการค้าแบบผูกขาด
 3. ไม่มีการค้ากับต่างประเทศ
 4. เป็นการแลกเปลี่ยนสินค้ากันโดยตรง ยังไม่มีการใช้เงินตรา
9. รายได้หลักของไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้มาจากแหล่งใด
 1. การค้าต่างประเทศ
 2. การเก็บส่วย
 3. การผูกขาดโดยพระคลังสินค้า
 4. การเกณฑ์แรงงานจากไพร่
10. สินค้าสำคัญในการค้าระหว่างไทยกับชาติตะวันตกในสมัยอยุธยาคืออะไร
 1. ของป่าไทยและสินค้าญี่ปุ่น
 2. ของป่าไทยและสินค้าจีน
 3. ข้าวไทยและสินค้าจีน
 4. ข้าวไทยและสินค้าญี่ปุ่น
11. ข้อความในข้อใดที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการผลิตในชุมชนไทยสมัยก่อน
 1. ผลิตเพื่อการค้า
 2. ผลิตเพื่อใช้อุปโภคบริโภค
 3. ผลิตเพื่อเสวยภริยาและส่วย
 4. ผลิตเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนสินค้าอื่น
12. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของพระคลังสินค้า
 1. เป็นผู้ผูกขาดการค้ากับต่างประเทศ
 2. เป็นผู้ทำหน้าที่ติดต่อกับต่างประเทศ
 3. เป็นผู้ส่งเรือไปค้าขายกับต่างประเทศ
 4. เป็นผู้กำหนดราคาสินค้าจากต่างประเทศ
13. ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของกรุงศรีอยุธยาเกิดขึ้นจากเหตุผลข้อใด
 1. ส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว
 2. การค้าขายระหว่างไทย - จีน
 3. กษัตริย์ส่งเสริมการค้าภายใน
 4. กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองท่าที่มีความเหมาะสม
14. เศรษฐกิจสุโขทัยและอยุธยาแตกต่างกันอย่างไร
 1. สุโขทัยมีการค้าอย่างเสรี อยุธยามีการผูกขาดการค้า
 2. สุโขทัยทำการค้ากับจีนมากที่สุด อยุธยาทำการค้ากับอินเดียมากที่สุด
 3. สุโขทัยไม่มีการเก็บภาษีอากรใดๆ อยุธยามีการเก็บภาษีอากรหลายประเภท
 4. สุโขทัยมีการผลิตแบบพอยังชีพเป็นหลัก อยุธยามีการผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก
15. ข้อความใดที่แสดงให้เห็นลักษณะทางเศรษฐกิจที่เด่นในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 1. การค้าขายกับประเทศจีน
 2. การค้าขายกับประเทศตะวันตก
 3. การผูกขาดการค้าโดยพระคลังสินค้า
 4. การประมุลผูกขาดการเก็บภาษีอากร

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภายหลังสัญญาบาวริง

สมัยรัชกาลที่ 4 ไทยทำสัญญาบาวริงกับอังกฤษ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ไทยต้องยกเลิกภาษีเบิกร่อง หรือค่าปากเรือเก็บเป็นภาษีขาเข้าร้อยละ 3
2. ไทยต้องยกเลิกการผูกขาดการค้า โดยพระคลังสินค้า
3. คนอังกฤษ และคนในบังคับของอังกฤษถ้าทำผิดขึ้นศาลกงสุลของประเทศตน
4. อนุญาตให้ส่งข้าวเป็นสินค้าออกได้ ยกเว้นปีใดทำนาไม่ได้ผลห้ามส่ง

ข้อดีของสัญญาบาวริง

1. จากการเปิดประเทศทำให้ไทยพัฒนาขึ้นในทุกๆ ด้าน
2. ไทยไม่ต้องเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก

ข้อเสียของสัญญาบาวริง

1. ไทยเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
2. ไทยต้องยกเลิกพระคลังสินค้า ซึ่งทำรายได้ให้มาก
3. สัญญาไม่ได้กำหนดระยะเวลา

การเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวทางเศรษฐกิจหลังสัญญาบาวริง

1. การเปลี่ยนแปลงระบบการค้า จากการค้าผูกขาด มาเป็นการค้าเสรี
2. การเปลี่ยนแปลงระบบการผลิต จากการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเอง มาเป็นการผลิตเพื่อการค้า
3. การเปลี่ยนแปลงระบบเงินตรา สมัยรัชกาลที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงระบบเงินตราใหม่ โดยตั้งโรงกษาปณ์เพื่อผลิตเหรียญขึ้นใช้ สมัยรัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปเงินตราขึ้นใหม่ กำหนดเป็นบาทกับสตางค์ และพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เป็นครั้งแรก

4. การเปลี่ยนแปลงด้านภาษีอากรในสมัยรัชกาลที่ 5

- 1) ยกเลิกระบบเจ้าภาษีนาयर
- 2) จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับภาษีอากรและรายได้ของแผ่นดิน
- 3) ตั้งกรมสรรพากรและกรมสรรพากรขึ้นต่อกระทรวงการคลัง
- 4) มีการจัดท่างบประมาณแผ่นดินขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อวางระเบียบการใช้จ่ายเงินของประเทศให้ถูกต้อง

- 5) มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์แห่งแรก คือธนาคารไทยพาณิชย์ (บุคคลิภย์)

เศรษฐกิจสมัยรัชกาลที่ 6

มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ดังนี้

1. ตั้งธนาคารออมสิน
2. จัดตั้งสหกรณ์แห่งแรกของไทย คือ สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
3. ตั้งกระทรวงพาณิชย์
4. การแก้ไขสัญญาบาวริง

ความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจสมัยรัชกาลที่ 6 มีสาเหตุมาจาก

1. เงินคงคลังเหลือน้อยต้องนำเงินมาพัฒนาประเทศต่อจากรัชกาลที่ 5
2. เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ พ.ศ. 2460
3. การใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยของรัชกาลที่ 6
4. ติบากราคาตกต่ำ รัฐบาลต้องนำเงินไปช่วยเหลือเจ้าของเหมือง

รัชกาลที่ 6 ทรงแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดย

- กู้เงินจากธนาคารภายในประเทศ
- สละราชทรัพย์ส่วนพระองค์ช่วยเหลือ

เศรษฐกิจสมัยรัชกาลที่ 7

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจสมัยรัชกาลที่ 7 มีสาเหตุมาจาก

1. การแก้ปัญหาด้านเกษตรจากรัชกาลที่ 6 ไม่ได้ผล
2. เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกจากสงครามโลกครั้งที่ 1

ทรงแก้ไขโดย

- ยุบหน่วยงาน ปลดข้าราชการ
- ตัดทอนรายจ่ายส่วนพระองค์
- กู้เงินจากธนาคารต่างประเทศ

ผลจากปัญหาเศรษฐกิจในสมัยรัชกาลที่ 7 ทำให้เกิด การปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

ภายหลังการปฏิวัติ คณะราษฎรได้มอบหมายให้หลวงประดิษฐมนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เป็นผู้ร่างเค้าโครงเศรษฐกิจแห่งชาติเรียกว่า สมุดปกเหลือง แต่ไม่ได้นำมาใช้เนื่องจากมีลักษณะเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี มีการประกาศใช้นโยบายชาตินิยมทางเศรษฐกิจ

- โอนกิจการที่ชาวต่างชาติทำมาให้คนไทยทำ
- สงวนอาชีพสำหรับคนไทย
- ตั้งรัฐวิสาหกิจ

สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรก พ.ศ. 2504

ข้อทดสอบ

1. ภายหลังที่ไทยตกลงทำสนธิสัญญาวารังกับอังกฤษใน พ.ศ. 2398 และกับประเทศต่างๆ ในยุโรปอีกหลายประเทศในเวลาต่อมา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจไทยอย่างไร
 1. คนไทยเริ่มดำเนินชีวิตในลักษณะใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากขึ้น
 2. ระบบผูกขาดของพระคลังสินค้าตกอยู่ในกำมือของชาวตะวันตก
 3. ระบบการผลิตทางการเกษตรได้เปลี่ยนเป็นระบบการผลิตทางอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว
 4. ระบบการผลิตแบบพึ่งตนเองเริ่มเสื่อมลง โดยระบบการผลิตเพื่อการส่งออกเริ่มขยายตัวมากขึ้น
2. สนธิสัญญาวารังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเกษตรกรรมของไทยหลายประการ ยกเว้นข้อใด
 1. มีชาวจีนอพยพมารับจ้างทำงานในไร่นาทั่วประเทศ
 2. เกิดธุรกิจโรงสีข้าวขยายตัวทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล
 3. เกิดระบบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินส่วนบุคคล
 4. มีการขยายพื้นที่ปลูกข้าวบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง
3. การปฏิรูปการคลังของไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการดำเนินการหลายประการ ยกเว้นข้อใด
 1. การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์
 2. การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน
 3. การกำหนดอัตราเงินเดือนประจำแก่ข้าราชการ
 4. การจัดเก็บภาษีขาเข้า – ขาออก ให้สอดคล้องกับความจำเป็นของประเทศ

4. สาเหตุใดทำให้การค้าข้าวของไทยเติบโตขึ้นอย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 4
1. ชาวนาได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดินทั่วประเทศ
 2. ไทยเปิดประเทศให้มีการค้าขายโดยเสรี
 3. มีการขยายพื้นที่การทำนาอย่างมาก
 4. ไทยต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญากับต่างประเทศ
5. เหตุการณ์ใดที่ทำให้บางประเทศคืนสิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้ไทย
1. รัชกาลที่ 5 เสด็จพระราชดำเนินเยือนนานาประเทศในยุโรป
 2. การเจรจาของสมเด็จพระยาเทววงศ์วโรปการ
 3. ไทยยอมเสียดินแดนบางส่วนให้แก่อังกฤษและฝรั่งเศส
 4. รัชกาลที่ 6 ส่งทหารเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1
6. การปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเสริมความมั่นคงให้แก่สถาบันกษัตริย์ในตอนต้นรัชกาลที่ 5 คือ ข้อใด
1. การเริ่มจัดหางบประมาณแผ่นดิน
 2. การยกเลิกระบบเจ้าภาษีนายอากร
 3. การจ่ายเงินแก่ข้าราชการ
 4. การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์
7. ผลสำคัญที่สุดที่เกิดจากการทำสนธิสัญญาการค้ากับชาติตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 4 คือ ข้อใด
1. ไทยกลายเป็นผู้ผลิตสินค้าขึ้นปฐมของตลาดโลก
 2. กรุงเทพฯ เป็นที่ชุมนุมสินค้าจากภายในและภายนอก
 3. ไทยเริ่มระบบเศรษฐกิจแบบใช้เงินตราและการค้าเสรี
 4. รัฐบาลเร่งปฏิรูปการเงินการคลังของประเทศ
8. สาเหตุการเกิดภาวะขาดดุลการค้าครั้งแรกของไทยใน พ.ศ. 2463 คืออะไร
1. อุทกภัยและฝนแล้งติดต่อกันหลายปี
 2. สินค้าข้าวไม่เป็นที่ต้องการของตลาดโลก
 3. ต่างชาติใช้นโยบายตั้งกำแพงภาษีสินค้า
 4. อังกฤษประกาศลดค่าเงินปอนด์
9. ความล้มเหลวด้านการคลังของไทยสมัยรัชกาลที่ 6 – รัชกาลที่ 7 ประกอบด้วยสาเหตุต่างๆ ยกเว้นข้อใด
1. รัฐบาลมุ่งลงทุนเฉพาะด้านความมั่นคงของประเทศ
 2. รัฐบาลไม่สามารถหาแหล่งรายได้ใหม่มาเพิ่มเติม
 3. รัฐบาลใช้จ่ายเงินสูงกว่ารายรับ
 4. รัฐบาลไม่ได้จัดระบบการเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ

10. ปัญหาเศรษฐกิจการคลังที่เกิดขึ้นในรัชกาลที่ 7 เกิดจากสาเหตุสำคัญที่สุดในข้อใด
 1. ข้าราชการมีจำนวนมากเกินไป
 2. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก
 3. รัฐบาลใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย
 4. งบประมาณด้านการป้องกันประเทศสูงเกินไป
11. เพราะเหตุใดจอมพล ป. พิบูลสงคราม จึงใช้นโยบายชาตินิยมทางเศรษฐกิจ
 1. เพื่อกำจัดคู่แข่งทางการเมืองให้พ้นจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
 2. เพื่อเร่งพัฒนาเศรษฐกิจให้ทัดเทียมตะวันตกโดยจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ
 3. เพื่อป้องกันไม่ให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือชาวต่างชาติ
 4. เพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งกำลังแพร่หลายในหมู่ชาวจีนในประเทศไทย
12. เหตุผลข้อใดที่ทำให้นักประวัติศาสตร์พบว่าประเทศไทยเสียเปรียบประเทศอังกฤษมากที่สุดในการทำสนธิสัญญาบาวริง
 1. การเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
 2. การไม่ระบุระยะเวลาของสัญญา
 3. การนำโลหะมีค่าและเงินตราเข้าและออกนอกประเทศได้อย่างเสรี
 4. การให้ชาวต่างชาติทำการค้าได้โดยเสรีแบบเมืองท่าชายทะเล
13. ระบบการค้าเสรีซึ่งเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 นั้น เป็นการเปิดศักราชใหม่ในทางการค้าของไทย และยังก่อให้เกิดผลดีต่อไทยในเรื่องใด
 1. การลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
 2. ทำให้รัฐบาลไทยมีรายได้ประจำเพิ่มขึ้น
 3. อังกฤษขัดขวางฝรั่งเศสมิให้ทำรุนแรงกับไทย
 4. ทำให้เกิดตลาดแรงงานขึ้น
14. การปฏิรูปการคลังสมัยรัชกาลที่ 5 ในการจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ใน พ.ศ. 2416 นั้น ได้ส่งผลที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
 1. ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นจำนวนมากมาย
 2. ทำให้การจัดเก็บเงินภาษีอากรเป็นระบบมากขึ้น
 3. ทำให้ขุนนางส่วนกลางควบคุมมิให้ขุนนางท้องถิ่นมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากดังแต่ก่อน
 4. พระมหากษัตริย์สามารถควบคุมรายได้ผลประโยชน์ของประเทศได้ทั่วถึง

15. วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัชกาลที่ 7 มีสาเหตุที่สำคัญที่สุดมาจากอะไร
1. การปฏิวัติ พ.ศ. 2475
 2. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก
 3. ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเพราะภัยธรรมชาติ
 4. เพราะความยุ่งยากทางการเมืองจนรัฐบาลไม่มีเวลาพอที่จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
16. ผลกระทบจากสนธิสัญญาบาวริงที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยมาจนถึงปัจจุบันคืออะไร
1. เกิดการปฏิรูปพระคลังสินค้า
 2. เกิดการขยายตัวของระบบเงินตรา
 3. เกิดระบบเจ้าภาษีและนายอากร
 4. เกิดการปฏิรูประบบการประมูลภาษีอากร
17. นโยบายชาตินิยมทางเศรษฐกิจของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร
1. ส่งเสริมการผลิตในรูปแบบสหกรณ์
 2. รัฐเข้าดำเนินการธุรกิจภายในประเทศเอง
 3. สนับสนุนให้คนไทยประกอบธุรกิจมากขึ้น
 4. เปิดโอกาสให้เอกชนแข่งขันกันลงทุนอย่างเสรี
18. “สมุดปกเหลือง” ที่พิมพ์ขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 ไม่นานเกี่ยวกับเรื่องอะไร
1. อุดมการณ์ของคณะราษฎร
 2. แถลงการณ์โจมตีคณะราษฎร
 3. นโยบายทางการเมืองของรัฐบาล
 - 4.เค้าโครงการเศรษฐกิจ